

SPRÁVA O ČINNOSTI SKA ZA XII. VOLEBNÉ OBDOBIE

Disciplinárna komisia

správu predkladá predseda: Ing. arch. Vladimír Hrdý

Na Valnom zhromaždení 23. mája 2015 bol schválený nový Disciplinárny poriadok Slovenskej komory architektov a bolo zvolené nové zloženie 15 člennej disciplinárnej komisie - 12 členov SKA a 3 právnicki – nečlenovia SKA. Práca Disciplinárnej komisie sa v zmysle nového poriadku zmenila najmä v tom, že boli zrušené mediačné senáty a nahradené predbežnými senátmi, bez účasti sťažovateľov a členov komory, na ktorých boli sťažnosti adresované. Zástupcovia komisie sa schádzali podľa potreby na pracovné zasadnutia za účelom prerokovania postúpených podaní a sťažností. Celkovo bolo v tomto období podaných 15 podaní a sťažností. Po vyhodnotení podnetov, vrátane vyhodnotenia stanovísk členov komory, na ktorých boli sťažnosti adresované, bolo k jednotlivým podnetom zvolaných 11 rokovaní predbežného senátu, v 2 prípadoch závažného priestupku senáty odporučili predsedovi podať návrhy na disciplinárne konanie na prejednanie previnenia.

V priebehu rokov 2015 až 2017 boli podania podnetov od kolegov architektov na neodborný výkon, alebo nekorektný prístup a porušovania etického poriadku vo veci autorských práv kolegov. Sťažnosti boli aj od odberateľov architektonických služieb, alebo osôb dotknutých v územnom a stavebnom konaní.

Počet podaní sa udržiava na zhruba rovnakej úrovni, klesajú sťažnosti odberateľov našej práce a narastá podiel sťažností na konanie kolegov-členov SKA. Súvisí to s nárastom povedomia ochrany autorských práv a úlohy Komory u členov SKA. Napriek tomu, že je jasne spracovaný a sprístupnený na stránke SKA postup a obsah, ako podať disciplinárny podnet, opakovane sa stáva, že podania nie sú náležité, nedostatočne sú formulované porušenia, ktoré články a odstavce boli naplnené závažným alebo opätovným porušením povinností ustanovených zákonom o autorizovaných architektov alebo štatútom. Vplyvom toho značne narastá prácnosť zamestnancom komory aj členom senátov, je nutné dožiadať doplnenie podaní, opätovne sa podaním dotknutí musia zaoberať, mimo prácnosti narastá aj čas vybavenia podania.

Autorizačný výbor

správu predkladá predseda: Ing. arch. Ivan Masár

Autorizačný výbor pracoval v zložení Ján Komrška, Ján Kukuľa, Alena Fodorová, Matej Horvát, výboru predsedal Ivan Masár. Zasadnutí výboru sa ako odborné poradkyne zúčastňovali aj Oľga Kopšová a Oľga Miháliková. Tajomníčkou výboru bola Eva Martanovičová.

Výbor sa schádzal podľa potreby. Hlavnými úlohami bolo rozhodovanie o prvozápisoch do zoznamu autorizovaných architektov a krajinných architektov v nadväznosti na vykonanie skúšok, rozhodovanie o zapísaní do registra hosťujúcich architektov, rozhodovanie o odvolaniach v súvislosti so skúškami a rozhodovanie o rôznych podnetoch, súvisiacich s uznávaním vzdelania, autorizáciou a výkonom povolania. Členovia výboru sa pravidelne zúčastňovali kontroly portfólií a skúšok uchádzačov o zápis do zoznamu autorizovaných architektov.

Vzhľadom na zvýšený počet uchádzačov o autorizačnú skúšku, ktorí boli z procesu vylúčení, či už pri kontrole portfólií, alebo pri samotnej skúške, nie bezvýznamnú časť práce výboru tvorilo riešenie odvolaní odmietnutých uchádzačov. Aj keď vo väčšine prípadov sa autorizačný výbor stotožnil s rozhodnutím skúšobného senátu, objavili sa aj prípady, ktoré rozpúťali diskusiu o uplatňovaní kritérií na prijímanie nových členov komory. Išlo o prípady, keď uchádzač splnil kritéria na preukázanie schopností pre výkon povolania, ale skúšobný senát spochybnil architektonickú kvalitu predložených prác. Autorizačný výbor v týchto prípadoch konštatoval, že architekt má podľa zákona jedinou možnosť pre výkon povolania a to zapísaním do zoznamu autorizovaných architektov. To znamená, že komora nemôže združovať len tvorivú špičku architektonickej obce, ale musí nájsť miesto aj pre tých, ktorí ovládajú „remeslo“, ale po stránke kreatívnej nesiahajú na najvyššie méty. Členstvo v komore následne otvára nové možnosti pre osobný rast každého nového člena a tým aj predpoklady pre kvalitatívny rast povolania, ako celku.

Na základe týchto skúseností považuje Autorizačný výbor za potrebné, pokračovať v diskusii s novým predstavenstvom a skúšobnou komisiou o uplatňovaní kritérií na prijímanie nových členov.

Na záver by som sa rád poďakoval pracovníckam úradu komory, ktoré nám pomáhali a vytvárali príjemné podmienky pre prácu. Rovnako by som sa rád poďakoval pani Kopšovej a všetkým členom výboru za prácu, ktorej obetovali nie zanedbateľnú časť svojho času a energie.

Skúšobná komisia

správu predkladá predseda: Ing. arch. Pavol Paňák

Senáty skúšobnej komisie pracovali v uplynulom 2-ročnom období v zmysle platného štatútu skúšobného poriadku. To znamená, už s úpravou kladúcou väčší dôraz na preverenie architektonickej kvality prítomnej v uchádzačovom portfóliu, na preverenie uchádzačovho vedomostného zázemia z oblasti aktuálneho diania v profesii, z oblasti nových nárokov na prospech udržateľnosti, z oblasti niektorých základných znalostí slovenskej architektonickej scény a pod. Sem patria tiež vedomosti o účele, zmysle a štatúte Slovenskej komory architektov. Zjavne sa zvýšila náročnosť senátov vzhľadom k hore uvedenému – toto zakladá predpoklad vyššej kvalitatívnej úrovne nášho členstva a tým dôveryhodnosť verejnosti voči našej profesii.

Je osobitne dôležité v ďalšej činnosti senátov hľadať spôsob, ako neskĺznuť do nepatričnej pozície prísneho arbitra všestrannej architektonickej kvality na úkor posúdenia schopnosti uchádzača na samotný výkon profesie. To sú tie prípady, kedy vysoká architektonická kvalita nie je bezpodmienečne prítomná, uchádzač však preukazuje schopnosť tvorby priemernej kvality bez výrazných nedostatkov. Tým spĺňa elementárny nárok na udelenie autorizácie. To je primeraná pozícia SKA v týchto okolnostiach.

Je zrejme potrebné zavedenie režimu pravidelných stretnutí predsedov senátov pre neustále vzájomné ozrejmovanie aktuálnych okolností výkonu architektonickej skúšky. Samozrejme, platí zásada zvýšenej náročnosti pri posudzovaní uchádzajúcich sa architektov – nečlenov SKA.

Výbor pre súťaže a verejné obstarávanie

správu predkladá predseda: Ing. arch. Rudolf Žákovský

Výbor pre súťaže a verejné obstarávanie pracoval od júna 2015 v nasledujúcom zložení: Rudolf Žákovský (BA) - predseda, Bohumil Kováč, PhD. (BA) - podpredseda, Viktor Malinovský (KE), Martin Pavelek (ZA), Anton Reitzner (KE), Tomáš Sobota (BB), Viera Šottníková (MT) (dobrovoľná členka SKA), Jozef Šoltés (BA). Tajomníčkou výboru bola v prvom roku Eva Martanovičová, v posledných dvoch rokoch Michaela Marošová. Od novembra sa na práci výboru zúčastňuje a komunikáciu v oblasti súťaží za SKA vedie Martin Zaiček.

Rok 2015 bol jedným z najmenej úspešných v množstve overených súťaží – po desiatich v predchádzajúcom roku, to boli len 3: Pešia zóna Galanta, Materská škôlka Selce a Bulvár Žilina. Oveľa viac času bolo treba venovať upozorneniam vyhlasovateľov a snahám o nápravu v prípadoch, kedy verejní obstarávatelia (ale nielen oni) namiesto súťaže návrhov vyhlásili verejnú (obchodnú) súťaž s kritériom najnižšej ceny, alebo požadovali architektonický návrh ako prílohu cenovej ponuky na dodanie služieb architekta. Žiaľ, ani v jednom prípade k náprave nedošlo, reakcie dotknutých vyhlasovateľov boli niekedy skôr útočné.

V predstavenstve bola preto uprednostnená opačná stratégia: prácu a osvetu SKA zamerať na pozitívnu publicitu a podporu súťaží. Deň pred resp. po udeľovaní ceny CE·Za·AR sa uskutočnili konferencie na tému súťaží, za účasti zahraničných hostí, domácej odbornej verejnosti a najmä zástupcu médií. Kým v októbri 2015 Peter Lényi hovoril o pozitívnej skúsenosti z prípravy súťaže na Mestský úrad v Leopoldove, o rok na nej už oficiálne predstavil nový Manuál súťaží návrhov SKA, „pokrstený“ predsedníčkou Úradu pre verejné obstarávanie, Ing. Zitou Táboorskou, a primátor Leopoldova spolu so svojou nástupkyňou sa stali držiteľmi ocenenia Patrón architektúry. Manuál, ktorý je výsledkom niekoľkomesačnej práce kolektívu okolo Petra Lényiho, sa zameriava predovšetkým na potenciálnych vyhlasovateľov súťaží návrhov. Zámerne civilným jazykom sa tu o zásadách metódy, príprave a priebehu architektonických súťaží dozvedia viac aj prípadní spracovatelia súťažných podmienok, či porotcovia a súťažiaci, nielen z radov architektov. Manuál je zverejnený na webe komory a pomaly polovica z jeho 500 výtlačkov sa už distribuovala medzi jeho cieľovú skupinu.

Hlavnou aktivitou v oblasti súťaží sa na prelome rokov 2015/2016 stala účasť zástupcov komory (Pleidel, Kováč, Šujan, Žákovský) na pripomienkovaní a následnej reflexii novej legislatívy v oblasti verejného obstarávania. Nový zákon č. 343/2015 ponechal súťaž návrhov v pôvodnom význame, pričom odstránil (nie všetky) nejasné alebo zmätočné formulácie a spresnil jedinečné postavenie víťaza súťaže návrhov v následnom rokovacom konaní o zadaní zákazky. Vo väčšej miere akceptoval ÚVO naše pripomienky k novej vyhláske č. 157/2016 k súťažiam návrhov, aj keď niektoré rozpory sa odstrániť nepodarilo. Argumenty, podporujúce zníženie finančných limitov pre povinné vyhlásenie súťaže návrhov v prostredí architektonického trhu práce na Slovensku, oproti smernicou EÚ navrhovaným hodnotám, zostali nevypočítané. Úrad ponúkol účasť zástupcov komory na ním organizovaných školeniach účastníkov verejného obstarávania – túto možnosť viackrát využil predseda komory a predseda VSVO. Odo dňa účinnosti novej legislatívy, 18. apríla 2016, platí nový Súťažný poriadok SKA, ktorý nielen reaguje na zmeny, ale je systematickejší a zblízuje požiadavky na súťaže verejných aj súkromných vyhlasovateľov. Na konci volebného obdobia boli vo výbore schválené a zverejnené vzorové podmienky súťaže návrhov a sprievodná dokumentácia v súťaži.

Zmeny legislatívy, ale aj osvetová a propagačná práca komory a jej členov – nemožno nespomenúť osobný vklad Ing. arch. Štefana Moravčíka, nielen ako vydavateľa webu Archinfo.sk –

viedli k nečakanému nárastu vyhlásených súťaží v nasledujúcich rokoch. V r. 2016 bolo overených a vyhlásených 14 súťaží: Šafárikovo námestie a Fajnorovo nábrežie v Bratislave, Vyhliadková veža na Dubni pri Žiline, Parkovisko na sídlisku JUH III v Poprade, Športovo-rekreačný areál Šaľa-Jozefov, Letné kúpalisko na Sihoti v Nitre, Športová hala Bratislava - Vajnory, Obnova vojenského cintorína v Banskej Bystrici – Majeri, bratislavská Cvernovka, Obnova Ružového parku v Trnave, Vyhliadková veža Kvetnica pri Poprade, Štadión „Futbal Tatran Aréna“ v Prešove, Základná umelecká škola a areál občianskej vybavenosti Šahy, Obytná zóna Hviezdoslavova v Nitre a Obnova parku Janka Kráľa v Trnave. V tomto roku bolo k 30. aprílu vyhlásených 7 overených súťaží: Námestie Andreja Hlinku s parkom v Žiline, Nemocnica budúcnosti Martin, Uvítací monument Dudince, Rekonštrukcia a dostavba Domu kultúry Dúbravka v Bratislave, Rekonštrukcia kina na kultúrne centrum v Leopoldove, Prestavba Ružičkovho domu a polyfunkčný bytový dom v Žiline a Ideová urbanisticko-architektonická súťaž Luník IX v Košiciach. V súčasnosti sú v štádiu overovania a prípravy ďalšie.

Rastúci počet súťaží návrhov si vyžiadal aj väčšie úsilie a čas pri ich overovaní. Sme v prostredí meniacej sa a nejednoznačnej legislatívy, byrokratickej rutiny a alibizmu, neomylnosti manažmentu a najmä podhodnotených nákladov na kultúrne a verejné statky. Preto, aj napriek vynaloženému úsiliu (aj vyhlasovateľa či organizátora), býva výsledok overovania – a teda aj súťaže samotnej - z pohľadu významu predmetu súťaže často tristný. Pri presadzovaní kvalitných súťažných podmienok (a pomôcok) hrá významnú úlohu angažovanosť a autorita nezávislých odborných porotcov súťaže už pred jej vyhlásením. Čo a ako bude posudzovať porota na jej hodnotiacom zasadnutí, je v priamej úmere k nastaveniu súťaže, ktoré je výsledkom pracovného dialógu medzi vyhlasovateľom, spracovateľom podmienok, overovateľom za SKA a porotcami. Formálna účasť na úvodnom stretnutí poroty, či zbytočná ústretovosť k požiadavkám a predsudkom vyhlasovateľa je kontraproduktívna. Rovnako, ako formálne vedený zoznam spracovateľov súťažných podmienok a porotcov komory, ktorý je pomocnou databázou pre vyhlasovateľov pri príprave a organizovaní súťaží. Jeho reštart bol dôvodom úpravy súťažného poriadku, kde sme pôvodne jeden zoznam rozdelili - na základe odlišných požiadaviek na odborné zručnosti, profesnú prax a rozhľad -zvlášť na spracovateľov podmienok a porotcov. Ide o budúcnosti otvorený, dopĺňaný o skúsenosti zapísaných architektov v predmetnej oblasti, ale súčasne nie automaticky predlžovaný zápis. Podmienkou je aktívna účasť v organizovaní súťaží a na seminároch, ktoré by mali byť okrem oboznámenia s aktuálnym stavom regulácie v oblasti súťaží najmä platformou na špeciálnu diskusiu. Takéto semináre, s vystúpeniami zástupcov overovateľov SKA, porotcov a spracovateľov súťažných podmienok, sa uskutočnili 23. 6. 2016 v Bratislave, 16. 2. 2017 v Banskej Bystrici a 17. 2. v Košiciach.

Nie všetky neduhy stavu súťaží, verejného obstarávania a férovej konkurencie na trhu architektonických služieb – a nakoniec architektúry samotnej - sú spôsobené len limitmi nedokonalej či deformovanej objektívnej situácie spoločnosti. Vo väčšine pokusov o získanie architektonického návrhu či služby na základe dumpingu jej ceny, či dokonca bezcennosti diela, figurujeme ako dobrovoľné obete či poslušní asistenti my sami, členovia komory. Kritika parametrov súťaže po jej skončení, keď sme sa na nej dobrovoľne zúčastnili a neuspeli, prichádza neskoro. Spochybňovanie súťaže ako takej kvôli osobným výhradám k jej organizátorom či porotcom, často na hranici nepodložených invektív a konšpirácií, rovnako neprospieva verejnému obrazu nášho stavu. Predstavenstvo SKA a jeho orgány sa zaoberajú každým podnetom a sú vďační za kritické hlasy – ak sa opierajú o slušný, sebavedomý a aktívny postoj, smerujúci k náprave skutočných problémov a nespravodlivého konania.

Vďaka všetkým, ktorí sa za ostatné dva roky zaslúžili o nárast počtu súťaží. Najmä tým kolegyniam a kolegom, ktorí presviedčali verejné a súkromné osoby o obojstrannej užitočnosti súťaže. Vďaka tým, ktorí vyhlasovateľovi pomáhali ako spracovatelia podmienok a podkladov, či účasťou na práci v porote už pred vyhlásením súťaže. V posledných rokoch sa do oblasti

architektonických súťaží pomaly darí vrátiť minulosťou overené štandardy, potlačené ekonomickým a sociálnym presudoliberalizmom, klientelizmom a oportúnnym etatizmom. [V posledných rokoch sa darí presadzovať a rehabilitovať metódu architektonických súťaží, opierajúcu sa o pozitívne štandardy, známe už z minulosti.] V súčasnosti sa však stále viac presadzujú neortodoxné modely súťaží, opierajúce sa o efektívne formy automatizovanej digitálnej komunikácie a výmeny dát, preferujúce osobnú obhajobu návrhu v dialógu s porotou pred idealizovaným anonymným štúdiom návrhu porotou, šetriace náklady na účasť v súťaži menej náročným viackolovým priebehom. Budeme musieť väčšiu pozornosť venovať tomu, čo verejné obstarávanie nazýva užšou súťažou, či súťažným dialógom, lebo súkromnou sférou využívaným vyzvaným súťažiam a workshopom. Nové úlohy si vyžadajú nových ľudí. Dvere sú, vážené kolegyne a kolegovia, otvorené...

Výbor pre krajinných architektov

správu predkladá predseda: Ing. Eugen Guldan, PhD.

Výbor krajinných architektov v zložení Ing. Eugen Guldan, PhD. – predseda, Ing. Zoltán Balko, Ing. Miriam Heinrichová, PhD., Ing. Štefan Lančarič, PhD., Ing. arch. Ján Sekan, Ing. Eva Teplická, Ing. Eva Wernerová si od Valného zhromaždenia v roku 2015 do plánu činnosti na 2-ročné obdobie uložil prioritne: Spracovanie terminológie pre KA, kontrolu a overovanie súťaží, riešenie kauzy SAS – IFLA, EFLA – snaha o právoplatné členstvo v organizácii EFLA, IFLA, účasť na zahraničných podujatiach, podpora zahraničných vzťahov, otvorenie otázky účasti krajinného architekta v porote CE.ZA.AR, príprava seminára pre KA, vytvorenie spolupráce medzi SKA a SPU FZKI Nitra, podporu krajinskej architektúry na Slovensku.

Za ostatné 2 roky, ktoré som bol súčasťou predstavenstva SKA bola podpora zástupcov architektov na pôde SKA smerom ku krajinným architektom značná. Aj vďaka tejto priazni mohol Výbor pre KA podporiť rozvoj krajinskej architektúry a naplniť svoje pracovné ciele.

Podarilo sa vytvoriť pravidelný ročný seminár pre krajinných architektov, na ktorého 2. ročníku bola podpísaná dohoda o spolupráci SKA a SPU FZKI (Fakulta záhradníctva a krajinného inžinierstva) v Nitre. Tento seminár bol prioritne určený študentom, budúcim krajinným architektom, aby boli jasne oboznámení, čo možno od praxe po ukončení školy očakávať, v ktorých autorizovaných ateliéroch možno získať odbornú prax a aké sú podmienky pre autorizačnú skúšku. Tu sa do blízkej budúcnosti otvára nutnosť podpory krajinných architektov pri získavaní odbornej praxe, keďže kvalita prezentovaných diel pre získanie autorizačného osvedčenia je dlhodobo veľmi nízka. Je to prioritná téma Výboru pre KA na nadchádzajúce obdobie. Spolupráca s Fakultou záhradníctva a krajinného inžinierstva prebieha veľmi korektne, škola uvítala pomoc SKA a Výboru KA pri príprave študentov do praxe.

V roku 2016 sa podarilo opätovne nadviazať komunikáciu s Medzinárodnou federáciou Krajinných architektov. Na valnom zhromaždení v Bruseli zástupcovia Slovenskej komory architektov okrem bilaterálnych stretnutí so zástupcami národných asociácií rokovali o potenciálnych prierezových oblastiach spolupráce s prezidentom IFLA Europe a viceprezidentami IFLA Europe, najmä o ochrane profesie a výkone povolania Krajinný architekt, rovnako ako o kvalite vzdelávania a mobility v rámci Európy. Veľký potenciál má taktiež oblasť propagácie slovenskej krajinskej architektúry na európskej úrovni, napr. prostredníctvom Európskej ročenky krajinskej architektúry.

Výbor krajinných architektov bol prizvaný k spolupráci na dokumente Štandardy služieb architekta, kde boli zapracované témy týkajúce sa povolania krajinný architekt. Súčasne bola spracovaná terminológia pre KA.

Za krajinných architektov som veľmi potešený, že v porote CE.ZA.AR po 1.krát zasadne krajinný architekt. Verím, že aj vďaka tomu vzrastie záujem krajinných architektov o prezentáciu svojich diel a súčasne vďaka tomu sa o krajinnú architektúru začne zaujímať nie len súkromný investor, ale najmä a v prvom rade verejný sektor.

Som pripravený naďalej zastupovať krajinárov a rozvíjať túto spoluprácu pre napredovanie slovenskej architektúry. Ambíciou v nasledujúcom volebnom období je pokračovať v už rozpracovaných projektoch, najmä v spolupráci s univerzitami a strednými školami, podporiť účasť Slovenska v IFLA Europe, naďalej podporovať KA na Slovensku, šíriť osvetu o nutnosti zvyšovania podielu zelene vo verejnom priestore.

Výbor pre profesijné vzdelávanie

správu predkladá predseda: Ing. arch. Ľubomír Závodný

V uplynulom volebnom období pracoval Výbor pre profesijné vzdelávanie v zložení: host'. prof. Ing. arch. Ľubomír Závodný - predseda výboru, Ing. arch. Zoltán Holocsy, doc. Ing. arch. Ľubica Vitková, PhD., prof. Ing. arch. Peter Pasztor.

Systém Sústavného vzdelávania architektov (SVA) vstúpil do platnosti koncom predchádzajúceho volebného obdobia vo februári 2015. V XII. volebnom období Slovenská komora architektov nadviazala na systém SVA, ktorého hlavným princípom je rozdelenie vzdelávacích aktivít podľa hierarchie organizovania, odbornosti a tematickej náplne jednotlivých podujatí. Aktivity s najvyššou kreditovou hodnotou sú organizované komorou. V období medzi májom 2015 až 2017 komora zorganizovala 18 takýchto podujatí, medzi ktoré patrili konferencie CE·ZA·AR na tému verejného obstarávania a súťaží a semináre pre žiadateľov o autorizačnú skúšku, krajinných architektov, spracovateľov súťažných podmienok a porotcov, či semináre na tému autorského práva, služieb a honorárov architektov a verejného obstarávania a súťaží.

Druhým typom aktivít bolo spolu 28 podujatí, na ktorých SKA participovala ako spoluorganizátor. V rámci SVA mali architekti možnosť získať kredity aj za podujatia organizované partnerom pod záštitou SKA, alebo inou formou participácie komory, ktorých bolo za celé volebné obdobie 121.

Celkovo ponúkla SKA členom možnosť absolvovať 167 vzdelávacích aktivít v priebehu dvoch rokov s rôznymi kreditovými váhami (2015 – 44 podujatí, 2016 – 92 podujatí, 2017 – 31 podujatí).

Zaradenie aktivít do SVA podliehalo schváleniu výborom pre profesijné vzdelávanie, resp. predstavenstvom SKA.

Výbor pre mediálne aktivity a redakčnú radu

správu predkladá predsedníčka: Ing. arch. Katarína Viskupičová

Výbor pre mediálne aktivity a RR pracoval v 12. volebnom období v zložení 5 členov: Katarína Viskupičová – predsedníčka, Štefan Moravčík, Pavol Paňák, Martin Jančok a Peter Lényi + redaktorka Martina Jakušová (do 12/2016), mediálna koordinátorka Broňa Tarnocy (od 02/2017)

Výbor pre mediálne aktivity a RR mali spolu 12 x pracovných stretnutí, 2 komunikácie prebehli elektronicky.

V elektronickej podobe vyšlo spolu 12 čísel INFORMÁCIÍ SKA, ktoré boli zaslané všetkým členom SKA a na vybrané inštitúcie. Obsahovo INFORMÁCIE SKA nadviazali na predchádzajúce obdobie.

Obsahovali pravidelné rubriky ako zo života komory, súťaže, právna poradňa, aktuality, z kalendára, prečítajte si.

Odborne tematicky boli zamerané 4 čísla s nasledovnými témami:

- Ako plánujeme sídla (garant Martina Jakušová)
- Učenie /sa/ architektúre (garant Peter Lényi)
- Honoráre (garant Štefan Moravčík, Kornel Kobák)
- Participácia verejnosti (garant Martina Jakušová)

4 čísla vyšli s témou CE·ZA·AR a informáciou o akciách, či odborných konferenciách spojených s ním, a s verejnými súťažami.

Po návrhu a niekoľkonásobnej prezentácii v predstavenstve SKA bola v januári 2016 spustená v rámci Informácií dlho očakávaná elektronická DISKUSIA, ktorá bola prístupná z vnútra a v obmedzenom formáte i z vonka i externým partnerom.

Práve na tejto platforme bol vytvorený priestor pre diskusiu na už publikované témy, resp. sa očakávali ďalšie podnety od členov SKA. S poľutovaním môžeme skonštatovať že DISKUSIA bola členmi SKA odignorovaná (neprijatá).

Forma NEWSLETTEROV bola použitá vždy pri dôležitých či časovo obmedzených udalostiach ako boli súťaže, celoživotné vzdelávanie a podobne. Táto forma sa osvedčila a bude sa v nej pokračovať naďalej.

Tlačená forma bola akceptovaná a použitá pri Ročenke, Manuáli súťaží. Obdobne bude vychádzať i v nasledujúcom období vo forme Ročenky v dvojročnej periodicite a odborných bulletinov.

Nakoľko vytváranie ďalších tematických čísel bolo časovo a finančne náročné v októbri 2016 kolegovia P. Lenyi a M. Jančok spolu s RR predložili predstavenstvu SKA novú formu mediálnej komunikácie, ktorá bude pružnejšia cez webové stránky a facebook. Táto forma bola spustená od februára 2017. Priebežne bude dopĺňaná a tým bude členov aktuálne informovať bez časového posunu.

Zároveň stránka bude prístupná nielen členom SKA ale i partnerom tak z verejného ako

i súkromného sektoru.

Táto forma práce si zároveň vyžiadala obsadiť miesto mediálneho koordinátora /MK/ - výberovým konaním, ktoré prebehlo v januári 2017 a na miesto MK bola prijatá od februára 2017 Broňa Tarnocy. MK bude zabezpečovať komunikácia smerom do vnútra k členom SKA ako i navonok.

Spracovaná a rozoslaná všetkým členom bola anketa, ktorá mapovala 5 okruhov: vzdelávacie aktivity, aktivity regionálnych zástupcov, komunikáciu orgánov a úradu s členmi komory, prezentáciu aktivít SKA v médiách, a akým témam sa má venovať valné zhromaždenie. Anketa bola vyhodnotená, jej výsledky a zaujímavé názory budú ďalším podnetom pre prácu jednotlivých výborov a predstavenstva SKA.

Na komunikáciu a propagáciu SKA navonok bol spracovaný MK harmonogram práce, v ktorom sú konkrétne vytipované mainstreamové médiá, relácie RTVS, rozhlasové relácie, existujúce mienkotvorné platformy, ktoré budú oslovené a odprezentujú prácu SKA a veríme, že tak ešte viac zviditeľnia SKA a potrebu architekta v spoločnosti. Navrhnuté boli témy: Súťaže, honoráre, 25 rokov SKA, CE·ZA·AR. Jednotlivé témy budú mať gestorov, ktorí sa zaoberajú touto problematikou a poveria konkrétnych architektov na prezentáciu tém v médiách.

Nadalej sa budú organizovať diskusie a konferencie za účasti verejnej správy a verejnosti.

Pracovná skupina pre prípravu legislatívy

správu predkladá predseda: Ing. arch. Juraj Šujan

Príprava legislatívnych predpisov v externých odborných grémiách a aparátoch gesčných ministerstiev, ich pripomienkovanie orgánmi štátnej správy, prerokovanie vládou a jej legislatívnou radou a napokon prerokovanie troma čítaniami a schvaľovanie vo výboroch a pléne národnej rady je dlhodobá záležitosť, tiahnuca sa naprieč volebnými obdobiami. Sledovanie vývoja legislatívy, aktívnu spoluprácu na jej tvorbe a pripomienkovanie v patričných štádiách treba preto z našej strany vnímať ako kontinuálnu činnosť. Záber právnych predpisov, ovplyvňujúcich výkon profesie architekta, je pritom veľmi široký. Predstavuje ich nielen „náš“ zákon o autorizovaných architektoch a stavebných inžinieroch a legislatíva v oblasti územného plánovania, stavebného poriadku, výstavby, stavebných výrobkov a pod., ale aj predpisy vo verejnom obstarávaní, autorskej ochrane a v širšom kontexte aj príslušné oblasti obchodného, občianskeho (architektonické súťaže) a daňového práva. Zároveň treba vnímať, že komora nie je povinne pripomienkujúci orgán, čo, pochopiteľne, limituje naše možnosti i vplyv.

Na začiatku uplynulého volebného obdobia vrcholili práce na novom **autorskom zákone**, ktorý bol napokon zverejnený v zbierke zákonov pod číslom 185/2015 Z. z. a účinnosť nadobudol od roku 2016. V priebehu jeho prípravy sa nám podarilo zvrátiť pôvodný nepriaznivý stav, keď zo znenia navrhovaného zákona okrem pomerne zmätočného vymedzenia pojmu architektonického diela vypadla jeho účinná právna úprava. Pri rokovaníach s legislatívcami ministerstva kultúry, ktorých sa za našu komoru zúčastňovali Kornel Kobák, Imrich Pleidel a Juraj Šujan, sme sa preto sústredili na pre nás ťažiskové okruhy a to:

- kvalitnú definíciu architektonického diela,
- explicitné vymedzenie stavby ako formy architektonického diela,
- právo architekta ako autora architektonického diela na autorský dohľad,
- povinnosť vlastníka stavby, ktorá je architektonickým dielom, žiadať pred stavebným zásahom do diela o súhlas autora,
- zákaz vyhotovovania napodobení a rozmnoženín architektonických diel, umiestnených na verejnom priestranstve a napokon
- zákaz voľného reprografického rozmnožovania a šírenia grafického vyjadrenia architektonického diela.

Uvedené zásady sa nám po príslušných rokovaníach podarilo dostať do finálneho znenia autorského zákona ¹⁾.

Návrh nového **Stavebného zákona** prešiel kľukatým vývojom. Ako som informoval v prehľade za uplynulé volebné obdobie, v rokoch 2012 – 2015 pripravilo gesčné ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja úplne nový návrh stavebného zákona, kde čiastočne zohľadnilo názory a podklady pracovnej skupiny, v ktorej sme mali zastúpenie, ako aj niektoré pripomienky odbornej verejnosti, vrátane našej komory. Vtedajší minister Ján Počiatek však vládny návrh nového stavebného zákona z mája 2015 napokon po kritike počas rozpravy v druhom čítaní stiahol z parlamentu.

Dvojitá politická výmena osoby ministra dopravy a výstavby po voľbách v roku 2016 neprosperala kontinuite prípravy tohto pre nás kľúčového predpisu. V súčasnosti sa obnovili legislatívne práce v gescii nového štátneho tajomníka Petra Ďurčeka. Ako počiatkový impulz Slovenská komora architektov, Slovenská komora stavebných inžinierov a Zväz stavebných podnikateľov Slovenska sformulovali východiskové tézy pre prípravu zákonov o územnom

plánovaní a výstavbe, tvoriace všeobecne formulovaný prienik názorov ich odborných grémií. Naša pracovná skupina pre legislatívu si za vyše dekády trvajúcu prípravu vytvorila ucelený názor na moderný stavebný zákon; spolu s vývojom prípravy zákona v rokoch 2012-2015 som o ňom podrobnejšie referoval v doterajších textoch ²⁾.

Zákon o verejnom obstarávaní a úprava súťaží návrhov prešli v uplynulom období v gescii Úradu pre verejné obstarávanie celým legislatívnym procesom, ktorého výsledkom bol nový zákon č. 343/2015 Z. z. z novembra 2015 a vyhláška o súťažiach návrhov č. 157/2016 Z. z. z apríla 2016. Na príprave a pripomienkovaní týchto predpisov, najmä vykonávacej vyhlášky sa aktívne podieľali členovia nášho predstavenstva Bohumil Kováč, Imrich Pleidel, Juraj Šujan a Rudolf Žákovský, ktorý o novej právnej úprave podrobne referuje vo svojom súbežne vydanom texte ³⁾.

Čím ďalej, tým podstatnejšie je aj sledovanie prípravy **právnych aktov Európskej únie** v Bruseli. Európska komisia, Európsky parlament a Rada EÚ najmä svojimi nariadeniami (všeobecne záväzný právny akt s priamym účinkom), smernicami (vyžadujúcimi transpozíciu do národnej legislatívy), ale aj rozhodnutiami, odporúčaniami a stanoviskami už dnes predurčuje podstatnú časť národnej legislatívy. Je preto dôležité ovplyvňovať ju v dobe jej vzniku príslušnými nástrojmi, najmä stanoviskami a návrhmi národných komuniké v úzkej súčinnosti s Architektonickou radou Európy (ACE), Európskou sieťou príslušných orgánov v architektúre (ENACA) a s ostatnými architektonickými komorami členských krajín. Bezprostredný kontakt s legislatívnym prostredím Európskej komisie nám pritom naďalej zabezpečovala zástupkyňa riaditeľky nášho úradu Oľga Miháliková, ktorá je zároveň prezidentkou ENACA.

V uplynulom volebnom období pracovná skupina pre prípravu legislatívy diskutovala o legislatívnych návrhoch v zložení Kornel Kobák, Bohumil Kováč, Imrich Pleidel a Juraj Šujan. Ako som spomínal v úvode textu, práca s legislatívou je vytrvalostný beh na veľmi dlhú štreku, preto je dobré bežať ho štafetovým spôsobom. Teším sa, že do predstavenstva popri skúsených kolegoch, dlhodobo ťahajúcich činnosť komory, kandidujú viaceré nové tváre. Je tu šanca na postupnú obmenu pri zachovaní kontinuity rozhodovania tohto kolektívneho telesa, ako aj fungovania jednotlivých výborov a pracovných skupín.

¹⁾ záujemcovia o danú právnu úpravu nájdú príslušné ustanovenia zákona spolu s odkazom na jeho znenie v mojom článku Autorský zákon schválený v Informáciách SKA: <http://www.informacieska.sk/informacie/archiv/2015/cislo-6/autorsky-zakon-schvaleny.html>

²⁾ podrobnejšie napríklad v Prehľade činnosti pracovnej skupiny pre legislatívu 2013 – 2015, zverejnenom v ostatnej Ročenke SKA 2016-2017 na str. 34-37:
<http://www.informacieska.sk/informacie/rocenka-slovenskej-komory-architektov/rocenka-slovenskej-komory-architektov-2016-2017.html>

³⁾ Rudolf Žákovský: Súťaže vo volebnom období 2015 – 2017, štvrtý odsek:
http://www.komarch.sk/?page_id=10227

Pracovná skupina pre energeticky udržateľnú architektúru

správu predkladá predseda: Ing. arch. Pavol Paňák

Skupina pracovala v zložení Róbert Špaček, Pavol Pokorný a Pavol Paňák. V takomto zložení skupina prierezovo pokrýva rozhodujúce oblasti účinnosti tejto tematiky – to jest: aplikovanie témy v praktickej pôsobnosti architektov, v oblasti vzdelávania a výskumu a v oblasti priamej osvetly členstva SKA. Táto činnosť má viacero podôb v ktorých členovia skupiny pôsobili. Propagovanie a priame príspevky v rámci „Celoživotného vzdelávania architektov“ v rámci SKA, priame príspevky v rámci odborných podujatí poriadaných Slovenskou stavebnou vedecko-technickou spoločnosťou a ďalších. Osobitne prínosnou sa javí intenzívnejšia spolupráca a previazanie činnosti SKA s Inštitútom pre energeticky pasívne domy v rámci podujatí v pôsobnosti tohto inštitútu. Jedným z ťažísk budúcej činnosti SKA v tejto problematike bude práve ďalšie prehĺbenie spoločných aktivít s IEPD pre širšiu angažovanosť členstva komory v tejto tematike.

Už dnes platná ale najmä v blízkej budúcnosti záväzne platná legislatíva pre všetky krajiny Európskej únie v oblasti udržateľne zmysluplných energetických charakteristík novej či obnovovanej architektúry je enormnou výzvou našej profesie. Okrem budúceho užívateľa, stavbu schvaľujúceho úradníka je architekt tým rozhodujúcim partnerom, ktorý tieto náročné parametre vkladá do svojho návrhu. Ide totiž o to, aby táto tematika nebola akousi paralelnou exkluzívnou vlastnosťou popri vysokom architektonickom a užívateľskom štandarde projektov nových objektov. Podnety z ktorých pochádzajú energeticky správne rozhodnutia musia byť integrálnou súčasťou koncepcnej architektonickej stratégie od samého počiatku myšlienkového a konkrétneho formovania novej architektúry. Iba takýmto spôsobom môže byť docielený ideál formálnej, konštrukčnej, materiálovej a užívateľskej celistvosti návrhu.

Osvety voči nášmu členstvu i voči verejnosti v tejto oblasti je stále málo. Pretrváva návyk rutinného vnímania týchto otázok ako nároku navyše, alebo nároku, ktorý podväzuje tvorivosť a komplikuje naše navyknuté premýšľanie. Núti nás rozšíriť svoje vedomosti a pracovať s nimi. Kriticky treba konštatovať, že aj mnohé, porotou vyvolené každoročné dielo v rámci CE·ZA·ARa nesú znaky takéhoto zjednodušeného chápania témy. Eliminácia takéhoto stereotypu je trvalou úlohou tejto skupiny do budúcnosti.

Tou ďalšou oblasťou je pôsobenie v oblasti dodatočného energetického zodolňovania jestvujúceho stavebného fondu. Štátom významne motivované dodatočné zatepl'ovanie úplne opomína kultúrny aspekt takejto masívnej premeny povrchov architektúry. Je to v skutočnosti degradácia stavebnej kultúry najlacnejšími riešeniami s vidinou rýchlej prevádzkovej úspory. Ovplyvniť tento nevyspelý a pokrivený pohľad na energetickú politiku v oblasti stavebníctva je jednou z našich budúcich úloh.

Pracovná skupina pre štandardizáciu služieb architektov

správu predkladá predseda: Ing. arch. Kornel Kobák

V rámci Pracovnej skupiny pre štandardizáciu služieb architektov sme sa venovali problematike revidovania vnútorného predpisu SKA „Metodické odporúčanie SKA na výpočet honoráru za architektonické služby (2005)“. V súvislosti s možnosťami pôsobenia autorizovaných architektov a krajinných architektov v rámci vnútorného (jednotného) trhu EÚ, a tiež pôsobenia európskych architektov na Slovensku, sa postupne prejavuje nekompatibilita slovenského legislatívneho prostredia a architektonickej praxe s dobrou praxou v iných krajinách EÚ. Je potrebné analyzovať tieto vplyvy na kvalitu a efektivitu domácej architektonickej praxe a rovnako na možnosti uplatnenia slovenských architektov v zahraničí. Snaha o naštartovanie a nasmerovanie procesu primeranej konvergencie pravidiel vykonávania profesie architekta a krajinného architekta na Slovensku bola hlavnou náplňou činnosti pracovnej skupiny, ktorá pracovala v zložení Kornel Kobák, Ivan Masár, Štefan Moravčík, Imrich Pleidel a Tibor Zelenický.

Vzhľadom na komplexný charakter problematiky a predpokladané vplyvy na profesiu sme v pracovnej skupine postupne riešili a realizovali:

- identifikáciu základných rozdielov v spôsobe poskytovania služieb architektmi na Slovensku a v krajinách EÚ
- analýzu vývoja a príčin súčasných postupov a ich vplyvu na kvalitu poskytovaných služieb a reputáciu architektonickej profesie
- analýzu platnej legislatívy a terminológie v oblasti služieb poskytovaných architektmi
- analýzu zahraničných príkladov architektonickej praxe a štandardnej terminológie
- analýzu vnútorného predpisu SKA „Metodické odporúčanie SKA na výpočet honoráru za architektonické služby (2005)“ z pohľadu jeho prepojenia s reálnou praxou
- prípravu konceptu nového dokumentu „Štandardy služieb architekta a postupy stanovenia honoráru“
- prezentáciu dokumentu v rámci seminára sústavného vzdelávania architektov SKA
- interné prerokovanie a pripomienkovanie dokumentu a jeho prípravu na publikovanie pre členov SKA
- návrh ďalšieho postupu vypracovania expertných príloh dokumentu pre schválenie na VZ SKA

Pracovný dokument „Štandardy služieb architekta a postupy stanovenia honoráru“ obsahuje základnú filozofiu ponímania práce architekta vo vzťahu ku klientovi, ktorá zároveň zodpovedá nosným princípom práce architekta v prostredí EÚ. Považujeme ju za základ postupnej transformácie slovenskej praxe na medzinárodné podmienky. Expertné prílohy k dokumentu budú vyžadovať širšie zapojenie členov komory za jednotlivé oblasti architektonickej praxe a účasť nezávislých expertov. Návrh na ďalšie pokračovanie prác na dokumente bude predložený na rokovaní VZ SKA.

Pracovná skupiny pre urbanizmus a územné plánovanie

správu predkladá predseda: prof. Ing. arch. Bohumil Kováč, PhD.

Pracovná skupina bola založená len v poslednom funkčnom období Predstavenstva SKA, teda v roku 2015.

Významným podnetom pre tento krok Predstavenstva bola účasť členov SKA v pracovných skupinách na prípravu nového stavebného zákona v r. 2014 - 2015.

Z najvýznamnejších zmien tohto zákona s dopadom na ÚP spomeňme predpoklad rozšírenia územnoplánovacích stupňov o „zastavovací plán“ (s ktorým sa SKA celkom nestotožnila). Posunom tejto časti návrhu nového SZ bolo aj poukázanie na význam verejných priestorov v urbanistických koncepciách. V terminológii posun znamenalo aj zavedenie označenia „územnoplánovacie štúdie“, ktoré by boli ako územnoplánovací podklad nástrojom územného plánovania (a mali by svoju metodiku), čím by sa oddelili od „urbanistických štúdií“, teda štúdií bez územných kompetencií (investorské štúdie, súťažné návrhy), ktorých spracovanie je voľné - nie je viazané metodikou a postupmi obstarávania.

Predmetom diskusií bola aj otázka vymedzenia rozsahu smernej a záväznej časti ÚPD, kde predkladateľ napokon v čistopise návrhu zákona navrhol, aby ÚPD bola záväzná v celom rozsahu. Cieľom tohto kroku bolo zjednodušenie územných plánov a zvýšenie ich miery jednoznačnosti a transparentnosti. Pozitívnym prvkom bola úloha územného plánu definovať okruh tzv. strategických regulatívov, na ktorých je „postavená“ urbanistická koncepcia (záväzná) a ktoré strategické regulatívy tak nie je možné meniť zmenami a doplnkami územného plánu, ale len novým plánom. Tento moment stabilizácie urbanistickej koncepcie by mal významný priemet aj na jej väzby k autorským právam spracovateľa ÚPD. Mnohé z týchto pozitívnych podnetov vzišli z radov skúseností členov SKA.

Novým momentom zákona sa mali stať *vyhradené činnosti v územnom plánovaní*, ktoré sú doteraz v zákone pod „výstavbou“ a pod pojmom „projektant“.

Prijatím zákona by sa tak otvorili najmä dve základné oblasti otázok :

- metodika obstarávania a spracovania územnoplánovacej dokumentácie a podkladov
- zavedenie profesie „spracovateľ ÚPP a ÚPD“ (návrh na označenie profesie je od zákonodarcu, diskutované boli označenia územný plánovač, urbanista, architekt - urbanista...)*.

V prvom okruhu sme predpokladali, že ministerstvo hneď po schválení zákona otvorí otázky Vyhlášok a Metodiky spracovania ÚPP a ÚPD.

Druhá otázka by ale znamenala otvorenie zákona o autorizovaných architektoch a stavebných inžinieroch - § 4 architekt na oblasti výstavby a územného plánovania. Tu SKA zastávala stanovisko, že pre túto spôsobilosť je potrebné architektonické vzdelanie a príslušná urbanistická a územnoplánovacia prax.

Vo veci spracovateľa odkaz zákona na § 4 zákona č. 138/1992 (architekt) vyvolal silné námietky SKSI, ktorá žiadala priznať spracovateľa ÚPP a ÚPD aj autorizovaným stavebným inžinierom. V tejto súvislosti SKA vyslovila akceptáciu len s označením „spracovateľ príslušných častí“ v zmysle rozsahu podľa profesií, ktorý rozsah majú napokon aj členovia SKA – krajinní architekti. Výbor sa priklonil k možnosti vytvorenia samostatnej profesie spracovateľa ÚPP a ÚPD v zmysle konceptora a hlavného spracovateľa, ale pod dohľadom SKA a bez spätného dopadu na už vydané spôsobilosti.

V tomto stave diskusie bolo v r. 2015 zvolené nové Predstavenstvo SKA a očakávali sme pokračovanie diskusií ako dôsledku schválenia nového SZ. Práve očakávanie potreby špeciálnej prípravy a podkladov SKA pre tieto procesy prípravy vyhlášok, metodík vyvolala potrebu ustanovenia špeciálnej pracovnej skupiny.

Do výboru boli preto navrhnutí architekti, v ktorých portfóliu zaberá urbanistická tvorba významné miesto a ktorí majú bohaté skúsenosti aj s územnoplánovacou praxou, a to nielen spracovateľskou, ale aj zo strany skúseností v nadobudnutých v orgánoch ÚP – **Vladimír Hrdý, Jela Plencnerová, Viktor Malinovský, Pavel Kropitz, Ľubomír Keleman, Bohumil Kováč.** Vo svojom zložení výbor vyjadroval aj isté regionálne zastúpenie.

Zákon bol napokon predkladateľom stiahnutý z rokovania NR SR a oba zákony – „50“ aj „138“ ostali v pôvodnom znení. Zatiaľ, vyššie uvedené prvky zákona v časti ÚP rekapitulujeme z dôvodu, že je možné očakávať aj v budúcom období otvorenie týchto otázok. Je preto dôležité, aby SKA bola na ne pripravená.

Stiahnutie zákona znamenalo, že okrem úvodných diskusií sa Výbor už nimi ďalej nezaoberal.

V závere funkčného obdobia členovia legislatívneho výboru navštívili ministerstvo, kde sa dozvedeli o zámere rozdeliť zákona na dve samostatné časti – výstavbu a územné plánovanie. Tento krok aj výbor pre UÚP chápal ak vyslovene účelový a pragmatický z dôvodu vyššej priechodnosti územného plánovania, ako výstavby v pripomienkovom konaní a napokon aj v parlamente. Z hľadiska systémových väzieb sa však obe zložky dotýkajú tej istej veci – kvality a kultúry životného prostredia a účelnosti využívania územia, čo ich zasa radí spolu.

Výbor pripravil aj podklady a pripomienky pre :

- Architektonickú politiku Slovenska
- odmeňovanie architektov za výkony v oblasti urbanizmu a ÚP.

Výbor zasadal 4 krát, veľa komunikácie prebehlo mailom.

Záverom chcem poďakovať členom výboru za podnety a spoluprácu.

**Tento pojem napokon najpresnejšie označuje predmet činnosti, ku ktorej sa viaže odborná spôsobilosť, ktorá sa viaže výlučne na výkony spracovania územnoplánovacích podkladov (urbanistické štúdie) a územnoplánovacej dokumentácie. Pojem urbanista v zahraničí zahŕňa širší okruh profesií, ktoré sa zaoberajú urbanistickou problematikou, vrátane teoretikov. Podobne pojem územný plánovač zahŕňa aj iné osoby ktoré sa zúčastňujú procesov ÚP.*

Agenda pre zahraničné vzťahy

správu predkladá: Ing. arch. Kornel Kobák, Ing. Oľga Miháliková

V oblasti zahraničných vzťahov sú našimi prioritami aktívne zapájanie sa do činnosti medzinárodných organizácií a iniciatív, ktorých je komora členom.

V Architektonickej rade Európy, jedinej organizácii zastupujúcej architektonickú profesiu a celkovo 550 000 architektov na celoeurópskej úrovni, sme aj v období rokov 2015 – 2017 pokračovali v spolupráci a účasti na jej činnosti. Slovenská komora architektov bola zastúpená na všetkých Valných zhromaždeniach za uplynulé obdobie, zapojila sa do činnosti pracovnej skupiny pre súťaže a pre regulačné otázky. Spolupracovala tiež na viacerých dokumentoch ACE, ako sú:

- 5. sektorová štúdia Architektonická profesia v Európe 2016
- štúdia Európskeho centra pre slobodné povolania Kolínskej univerzity o ekonomických dopadoch rôznych regulačných prístupov v členských štátoch EÚ
- stanovisko ACE k testu proporcionality navrhovanom Európskou komisiou
- stanovisko k európskemu elektronickému preukazu služieb (European services e-card).

Na vypracovaní týchto dokumentov sa SKA aktívne podieľala najmä prostredníctvom expertnej činnosti Oľgy Mihálikovej.

V októbri 2016 sa v Bratislave uskutočnilo zasadnutie výkonnej rady ACE, spolu s účasťou prezidenta a členov výkonnej rady ACE na konferencii a galavečere CE·ZA·AR 2016. Vzhľadom na skutočnosť, že SKA nie je zastúpená vo výkonnej rade, je jej rokovanie na Slovensku priamym uznaním medzinárodných aktivít komory. Práve prítomnosť renomovaných odborníkov prítomných vo výkonnej rade a administratíve ACE využila Slovenská komora architektov na prezentovanie zahraničných skúseností so súťažami návrhov v rámci medzinárodnej konferencie CE·ZA·AR, venovanej propagácii súťaží návrhov.

V medzinárodnej organizácii, ktorá tvorí administratívnu platformu a poradný orgán EK vo veciach prístupu k povolaniu architekt - Európska sieť príslušných orgánov v architektúre (ENACA) pôsobila aj v uplynulom období na pozícii predsedníčky Oľga Miháliková. V tomto období ENACA úspešne participovala na pripomienkovaní zmluvy o vzájomnom uznávaní s Kanadou. Jednou zo zmien, ktoré sa jej v danej zmluve podarilo presadiť bolo zahrnutie Prílohy VI (tzv. nadobudnutých práv) do uznaných kvalifikácií, akceptovaných touto zmluvou. Pre Slovensko a ostatné tzv. nové členské štáty EÚ je táto zmena kľúčová, pretože pôvodný návrh zmluvy počítal len s Prílohou V, ktorá sa vzťahuje na slovenských absolventov uznaných škôl v SR až po roku 2012/2013. Čiže, väčšina súčasných členov SKA by bola z platnosti tejto zmluvy vylúčená. Ďalším prínosom bolo riešenie systému uznávania architektonického vzdelania pre účely výkonu povolania v EÚ - ENACA sa aktívne zúčastňovala a úspešne presadila zmeny v navrhovanom dokumente. V súčasnosti pracuje na materiáli, ktorý by slúžil pre vysoké školy ako Príručka pre spracovanie notifikačného spisu.

Slovenská komora architektov sa aktívne zapojila aj do spoločnej činnosti architektonických

komôr skupiny krajín V4. Hlavnými témami spoločných rokovaní v Ustroni, Brne a Katoviciach boli otázky vykonávania architektonickej profesie a možností harmonizácie niektorých procesov v oblasti architektonickej legislatívy, architektonického vzdelávania, práce mestských architektov a ďalšie. V tejto oblasti spolupráce je možné vyzdvihnúť predovšetkým úzku a trvalú spoluprácu so zástupcami Českej komory architektov.

Ďalšou prioritou v medzinárodnej oblasti je súčinnosť komory pri transpozícii európskych smerníc a najmä dôsledná obhajoba architektonickej profesie v rámci uznávania odborných kvalifikácií a prístupu k povolaniu architekt. Sledovanie a lobing pri zmenách a príprave týchto kľúčových dokumentov je dôležitý najmä v kontexte deregulačných snáh EK.

Slovenská komora architektov sa tiež zapojila do diskusie a obhajoby nemeckého honorárového poriadku pre architektov a inžinierov HOAI v súvislosti s návrhom Európskej komisie na začatie konania vo veci porušenia zmluvy o EÚ a Smernice o službách a následnej žaloby na Súdnom dvore Európskej únie.

Účasť Slovenskej komory architektov v medzinárodných organizáciách a iniciatívach prináša aj mnohé impulzy do činnosti komory v domácich podmienkach. Získané medzinárodné skúsenosti sa premietli najmä do našich aktivít v oblasti architektonických súťaží a prípravy štandardov architektonických služieb.